

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce **M. K.**, zastoupeného JUDr. Martou Ježdíkovou, advokátkou se sídlem Valdštejnská 381, Liberec II, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, ve věci námitky podjatosti uplatněné žalobcem proti soudcům JUDr. Radanu Malíkovi a JUDr. Václavu Novotnému v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2003, č. j. 42 Ca 206/2000 - 200,

t a k t o :

Soudci JUDr. Radan Malík a JUDr. Václav Novotný **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 3 Ads 48/2003.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 11. 6. 2003, č. j. 42 Ca 206/2000 - 200, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2001, č. 670 416 2234.

Podle rozvrhu práce Nejvyššího správního soudu projednává tuto věc, která je vedena pod sp. zn. 3 Ads 48/2003, senát složený z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Jiřího Vyvadila. Předtím, než došlo k dočasnému přidělení JUDr. Vyvadila k Nejvyššímu správnímu soudu, byl namísto něho podle rozvrhu práce členem senátu, příslušného k rozhodnutí ve věci, JUDr. Václav Novotný.

K vyrozumění o složení senátu ze dne 15. 9. 2004 vznesl žalobce ve svém podání ze dne 21. 9. 2004 včas námitku podjatosti soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Václava Novotného, kterou odůvodnil tak, že požaduje složení senátu ze soudců ženského pohlaví; k mužům, jak uvedl, nemá důvěru.

JUDr. Malík ve svém vyjádření k námitce podjatosti uvedl, že nemá žádný poměr k věci, účastníkům či jejich zástupcům. Totéž uvedl i JUDr. Novotný a dodal, že se necítí být podjatý ani z důvodu, který uvedl žalobce.

Předseda soudu předal věc v souladu s § 8 odst. 5 s. ř. s. a pravidly určenými v rozvrhu práce příslušnému senátu k rozhodnutí o námitce podjatosti (srov. též rozhodnutí č. 49/2004 Sb. NSS). Ten shledal, že námitka není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 věty první s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

Podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezájatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Tak, jak zákon příslušnost soudu a soudce v určité věci stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu (soudci) příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě. Jen za dodržení těchto pravidel bude zachována a naplněna ústavní zásada zákazu odnětí zákonnému soudci (čl. 36 odst. 1 věta první Listiny základních práv a svobod).

Spatřuje-li žalobce důvod podjatosti v tom, že JUDr. Malík a JUDr. Novotný jsou muži, přičemž mužům nedůvěřuje, pak tato skutečnost podle § 8 odst. 1 věty první s. ř. s. nemůže být důvodem k jejich vyloučení. Pohlaví soudce, stejně tak například jeho věk, sexuální orientace nebo rasová, etnická či národnostní příslušnost nemohou být samy o sobě důvodem podjatosti. Jedná se totiž o v zásadě nezměnitelné charakteristiky osoby soudce, které jsou vlastní všem lidem a které - jakkoli jistě v nikoli bezvýznamné míře formují či mohou formovat názory, postoje a hodnotovou orientaci konkrétní osoby - samy o sobě zpravidla neovlivňují vztah soudce k věci, kterou rozhoduje. Tento vztah by sice mohly za určitých okolností ovlivňovat, ovšem zpravidla jen tehdy, kdyby věc soudcem projednávaná se (přímo či nepřímo) dotýkala některé z těchto charakteristik nebo s ní souvisela, a to takovým způsobem a tak intenzivně, že by daný soudce nedokázal ve vztahu ke svému rozhodování v konkrétním případě od svého pohlaví, věku, sexuální orientace, rasové, etnické či národnostní příslušnosti nebo jiné obdobné charakteristiky a od tím ovlivněných názorů, postojů a zastávaných hodnot v míře potřebné pro zachování nestrannosti a nezávislosti rozhodování abstrahovat. V případě námítky podjatosti vznesené žalobcem však není ani náznak takového ovlivnění soudců, kteří mají či měli věc podle rozvrhu práce rozhodovat. Naopak, z podání žalobce je patrné, že nedůvěra a předpojatost vůči osobám určitého pohlaví je v daném případě vlastní toliko jemu samotnému; žalobce ostatně ani neuvádí konkrétní skutečnosti, které by dávaly důvod pochybovat o jejich nepodjatosti v konkrétním případě proto, že jsou mužského pohlaví.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů rozhodl, že JUDr. Malík a JUDr. Novotný nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí dané věci.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. 2. 2005

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu